

"...

III- İTİRAZIN GEREKÇESİ:

Yargıtay Ceza Genel Kurulunun itiraza ilişkin gerekçeli kararı olduğu gibi aşağıya çıkarılmıştır:

"Sanık savunmalarında ve çeşitli dilekçelerde C. M. U. K. nun 124/2. maddesinde yer alan (Cumhuriyet Müddeiumumisinin tevkif talebine karşı maznunun mevkuf olmayarak tahkikatın icrasına ve tevkif ve tevkifin istirdadına ve kefaletle salıvermeye ve muhakemenin men'ine dair sorgu hâkimi tarafından verilecek kararlar mensup olduğu Asliye Mahkemesi veya hâkiminin tasdiğiyle tekemmül ederi hükmünün, Anayasa'nın yargı bölümündeki genel hükümlere aykırı bulunduğunu öne sürmüştür.

Bu arada işi, Sorgu Hâkimi olarak 27/12/1966 günlü kararıyla Anayasa Mahkemesine göndermiştir. Ancak Anayasa Mahkemesinin 7/2/-967 gün ve 4/5 sayılı kararında, sorgu hâkimlerinin gerek mahkemelerin kuruluş kanunlarına, gerek C. M. U. K. nun ilk soruşturma ile ilgili hükümlerine göre bir dâvaya konu olan uyuşmazlığı çözümlenmekle görevli mahkeme ve hüküm hâkimi niteliğinde olmadığı; Anayasa'nın 151. ve 44 sayılı Kanununun 27. maddesinde bir dâvaya bakmakta olan mahkemeden söz edilmiş olup mahkeme kavramının içine girmeyen Sorgu Hâkimliğinin Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkili bulunmadığı gerekçesine dayanılarak bu konudaki itiraz 44 sayılı Yasanın 21. maddesi uyarınca ret edilmiştir. (Resmî Gazete 2 Aralık 1967 - 12766)

İşbu red kararında konunun esasına girilmemiş ve C. M. U. K. nun 124. maddesinin Anayasa'ya aykırı olup olmadığı konusunda bir karar verilmemiştir.

Bu defa, C. M. U. K. nün 124 maddesinde yazılı bir görevi yerine getirmemek suretiyle hürriyeti tahdit suçunu işlemekten sanık olarak yargılanıp Kayseri Ağır Ceza Mahkemesince hüküm giyen Sorgu Hâkiminin savunmaları açısından iş, Anayasa'ya aykırılık bulunup bulunmadığı yönünden Yargıtay Ceza Genel Kurulunca ön mesele olarak ele alınmış ve konunun incelenmesine lüzum hasıl olmuştur.

Yapılan görüşme ve inceleme sonunda :

Gerçekten Anayasa'nın mahkemelerin bağımsızlığı konusundaki 132. maddesinin 1. fıkrasında (Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar. Anayasaya Kanuna, hukuka ve vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler) dendidikten sonra 2. ve 3 fıkralarında hiç bir organın hâkimleri etkileyemeyeceği, Yasama ve Yürütme organlarıyla idarenin mahkeme kararlarına uymak zorunda bulunduğu belirtilmiştir.

Olayımızda, yer alan savunmalardaki görüş; iki ayrı ilk soruşturma sırasında iki ayrı sanık hakkında tutuklama kararı veren sorgu hâkiminin de öteki meslekdaşları gibi hâkimlik sıfatının gerektirdiği bütün haklara sahip olduğu ve hâkimleri ilgilendiren bütün hükümlerle bağlı bulunduğu yolundadır. Yani sorgu hâkimi ile asliye hâkimi arasında tutuklama yetkisi yönünden bir aykırılık düşünülmemesi gerektiği savunulmaktadır.

Genel Kuruldaki görüşmelerde, bu savunma üzerinde durularak :

Esas Sayısı:1971/17
Karar Sayısı:1971/58

Sorgu Hâkiminin tutuklama ve benzeri konulardaki kararlarının, kendiliğinden asliye hâkiminin incelemesine tabi tutulması ve tastikle tekemmül etmesi halinde Anayasa'nın 132. maddesine aykırı davranılmış olacağı şüphesi uyanmakta olduğu; C. M. U. K. nun yürürlüğe girmesi yıllarında öğrenim yönünden Hukuk Fakültesi mezunu olmayan ve daha aşağı derecedeki meslek, okullarından diploma alan mustantiklerin sorgu hâkimliği görevi yapmakta bulunduğu, gerekli hallerde mahkeme başkâtiplerinin dahi bu görevi yapabildiği, bu gün ise durumlar değişmiş olup doğması düşünülen sakıncaların hemen hemen tamamıyla ortadan kalktığı; artık 124. maddedeki bu hükmün bir ihtiyacı karşılamadığı ve bir yararı kalmadığı yolunda görüşler ortaya atılmış ve işin Anayasa Mahkemesinden geçmesinde fayda bulunduğu hususunda çoğunlukla görüş birliğine varılmıştır.

Yukarıdaki nedenlerle anılan hükmün Anayasa'ya aykırı olduğu yolunda sanık tarafından ileri sürülen savunmanın ciddi bulunduğu kanısına varıldığından Anayasa'nın 151. maddesi ve 44. sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca dosyadaki gerekli belgelerin çıkarılarak Anayasa Mahkemesine gönderilmesine ve bu konuda verilecek karara kadar dâvaya ilişkin incelemenin geri bırakılmasına karar verilmesi gerekli görülmüştür.

Sonuç :

Yukarıdaki nedenlerle 1970/4 - 335 sayılı dosyadaki gerekli belge örneklerinin ve kararların Anayasa Mahkemesine gönderilmesine ve 3006 sayılı Kanunla değişik 1412 sayılı. C. M. U. K. nun 124/2. maddesindeki hükmün Anayasa'ya aykırı olup olmadığı konusunda verilecek karara kadar incelemenin geri bırakılmasına, Anayasa'nın 151. ve 44. sayılı Yasanın 27. maddeleri gereğince 25/1/1971 gününde çoğunlukla karar verildi.""